

Prædiken til Fastelavns søndag

Matt. 3,13-17

Første tekstrække

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Matthæus:

Da kommer Jesus fra Galilæa til Johannes ved Jordan for at blive døbt af ham. Men Johannes ville hindre ham i det og sagde: »Jeg trænger til at blive døbt af dig, og du kommer til mig?« Men Jesus svarede ham: »Lad det nu ske! For således bør vi opfylde al retfærdighed.« Så føjede han ham. Men da Jesus var døbt, steg han straks op fra vandet, og se, himlene åbnede sig over ham, og han så Guds ånd dale ned ligesom en due og komme over sig; og der lød en røst fra himlene: »Det er min elskede søn, i ham har jeg fundet velbehag!«

Matthæusevangeliet 3,13-17

Sådan gik det til, da Jesus selv blev døbt. Sådan startede det. Siden er der blevet føjet lidt flere ord til dåbsritualet. Blandt de uundværlige ord er læsningen om ikke at hindre Guds allermindste børn i at komme til Jesus.

Hver gang vi holder dåb her i kirken, hører vi jo beretningen om dem, der kom til Jesus med deres små børn, for at han skulle velsigne dem. Og om hvordan hans disciple forsøgte at stille sig i vejen for velsignelsen og mødet mellem Gud og menneske.

Nu – i dag – hører vi om en anden, der forsøger at lægge sig hindrende i vejen for dette ubegribelige møde. Vi hører om Johannes Døberens forsøg på at gøre sin egen uværdighed til en hindring for at han skulle få den ære at døbe selveste Jesus.

Hænger de to episoder egentlig ikke sammen? Fortæller de ikke meget om, hvordan vi mennesker kan forsøge at bygge værn op om Jesus og spærre adgangen for hvem end, det nu falder os for at finde for uværdige, til Jesus og Hans velsignelse? I begge fortællinger bliver det, som Jesus vil, jo misforstået fra to sider. I disciplenes øjne er de små børn ikke fine nok til at komme i nærheden af Jesus. Og Johannes Døberen synes afgjort, at Jesus er alt for fin til at blive døbt af ham. Og sådan tegner der sig på to måder et billede af Jesus som den særligt ophøjede, som det gælder om at holde fri af alt jordisk skidt og uværdighed. Disciplene og Johannes Døberen er enige om, at Jesus skal beskyttes mod at komme i berøring med nogen form for menneskelig svaghed

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 750, 124 årgang
Februar 2023
ISSN 0901-2214

og menneskelig afmagt. (De gør det i det mindste i en god mening).

I dag er det fastelavn, og ude i børnefamilierne er der gang i udklædningerne i denne tid. Vores frivillige og kolleger her i Brøndbyøster Kirke er i fuld gang med at gøre Annexgården og materielgården klar til fastelavnsbollespisning og tøndeslagning, og snart fyldes kirkestierne hertil med små bitte politimænd, prinsesser, superhelte og dyr, der med voksne i hånden søger her til kirken for at vise deres udklædninger. Kun fantasien sætter grænser. Her i Brøndbyøster Kirke har vi i årenes løb mødt børn klædt herligt ud som kameler, kaffemaskiner, robotter og bægre med popcorn. Der leges med roller og identiteter. ”I dag leger jeg, at jeg er Batman, eller Elsa fra Frost – hvordan ville det mon være, hvis jeg var sådan én i stedet for bare mig, som jeg jo er til hverdag?”

Når vi vokser op, holder vi for det meste op med at klæde os ud? Legen med identiteten er i hvert fald ikke længere kun for sjov. Søren Kierkegaard siger klogt, at denne længsel efter at være en anden end den, jeg er, er en del af dette at komme til sig selv – længslen er et uudgæeligt trin på vejen til at falde til ro i min egen identitet. Han siger også, at det kan være fortvivlende for mennesker at stifte bekendtskab med vores egne begrænsninger.

Nej, jeg blev godt nok ikke helt så fantastisk som jeg drømte om at blive, jeg gør ikke alting rigtigt, jeg træffer ikke altid de rigtige valg. Jeg blev bare mig. Med alle mine irriterende og alt for velkendte svagheder, begrænsninger, fejl og mangler.

Og så er det bare livet om at gøre, at turde slutte fred med den, man nu engang har vist sig at være. Det er slet ikke nogen nem opgave, og en opgave, som varer livet ud.

Måske er det af og til lidt nemmere bare at tage maske på, end at turde stå frem i al sin svaghed. Og så kan det være, at også vi voksne klæder os ud. Måske forhærder vi os, gør os hårde mod os selv og

omverdenen og kræver det fuldkomne af os selv og andre. Måske efteraber vi en, vi ser op til. Måske sørger vi for, at facaden i hvert fald altid er nydelig. Vi efterstræber måske det perfekte i forsøget på at ligne alle de andre, som har det med at se meget mere perfekte ud end os selv. Vi sammenligner ukritisk vores eget kendte indre kaos med den andens polerede overflade.

Ja, der er mange masker, vi kan tage på for at gøre os bedre end dem, vi er – for at gøre os finere end dem, vi er – så vi måske endda kan føle, at vi er fine nok til vores plads i verden, i fællesskabet, eller fine nok til at Gud vil vide af os? Af mig?

Johannes Døberen får ikke lov til at nægte Jesus at blive døbt. Jesus insisterer: ”sådan opfylder vi al retfærdighed.” Hvad er det for en retfærdighed, der her er tale om? Ja, åbenbart noget andet end det, som Johannes forstod ved retfærdighed. Og det må have været noget af en jordrystelse for ham, ligesom det også må have rystet disciplene, at Jesus tillod de påtrængende forældre at komme hen til ham med deres unger. Ja, han ikke bare tillod det, han kaldte Guds rige for børnenes!

Johannes Døberen havde ellers selv prædiket noget nyt og jordrystende. Han havde forkyndt en ny begyndelse, hvor man netop ikke måtte klæde sig ud eller gøre sig større end man i virkeligheden var, for at maskere sin ufuldkommenhed. Han pegede på farerne ved maskerne, farerne ved ræset efter det fuldkomne, farerne ved selvtilstrækkeligheden. Han så igennem maskerne, pegede barskt på svaghed og afmagt. Han prædikede omvendelse: lad masken falde, hvad end den så består af, for overfor Gud står vi alle nøgne og sårbare, og Gud er lige på trapperne. Og så kommer Han – Gud selv – i skikkelse af et menneske. Alene det er så provokerende, en forargelse, at Gud kunne forene sig med det menneskelige. Det er Gud vel alt for fin til? Men Gud kommer til os som et menneske, og som et menneske blev han døbt. Og Johannes var værdig til at døbe Gud selv.

Det er mødet, der er så forargeligt. Mødet mellem det fineste af alt – det guddommelige – og mellem vores verden, der er så aldeles ufin i kanten. Men det er dåbens nåde, at vi ikke skal klæde os ud. Vi kan komme som vi er til dåben, og således opfylder også vi al retfærdighed. For Gud satte en ny slags retfærdighed ind på verdens scene, da han inkarnerede sig: Væk med alle de forgæves anstrengelser for at være fin nok! Gud ville dengang og vil igen og igen fortælle os, at det ikke er på vores fortræffeligheder vi måles. Nej, forunderligt nok elsker han os, uanset hvor lidt fine og uværdige vi så end måtte være.

Denne nye slags retfærdighed, altså den retfærdighed hvor vi ikke gør os retfærdige for at gøre os fortjent til Guds velvilje, men hvor Gud vælger at dømme os på alt andet end vores gerninger og misgerninger, men ser os som retfærdige og elskværdige, bare fordi han kan (ja, han kan i sin kærlighed, slet ikke andet) – den er jordrystende for os. Sådan en altfavnende kærlighed kan være så svær at give sig hen til. Skal jeg virkelig ikke længere fortvivle over mig selv, over at jeg ikke kan leve op til mine egne og omverdenens krav til mig? Kan jeg ikke gøre noget? Er kontrollen virkelig Guds? Er jeg i Guds vold?

Ja, det er lige præcis sådan, det er. Oh, Gud ske lov!

Vi kan smide udklædningerne fra os, og stille os oprigtige og sårbare ind for Guds ansigt. I tryk erkendelse af, at vi ikke kan selv, men har brug for Ham. Og så iklæder den Mægtige Gud os sin hele kærlighed. I den bevægelse klædes vi ud som os selv og får mulighed for at leve sandt og ægte. Gud sætter os med kærlig faderhånd ind på livets scene, hvor vi kan vokse i at være dem, vi er. Vi skal intet lægge fra os, og vi skal intet gøre. Bare tage imod, som et lille barn. Det er dåbens gave, at I dåben går vi ind under en nåde, hvor livet ikke skal være et ræs. Livet skal ikke være et kapløb. Livet skal ikke været barskt og primitivt – hvor den stærkeste overlever. Det er nye takter. Johannes må føje

Jesus og døbe ham, og således opfyldte de al retfærdighed.

Det er fastelavns søndag, og vi er alle kommet til kirke i vores allerbedste udklædning: Vi er kommet som døbte, iklædt Guds kærlighed. Denne dåbens iklædning er kilden til det gode liv, hvor vi kan slutte fred med dem, vi hver især er. I stedet for at synke ned i en frihedsberøvende fortvivlelse over, hvorfor Gud dog blandede sin egen fuldkommenhed med verdens ufuldkommenhed, så jeg ikke selv kan finde ro i min udspændthed, mellem hvad jeg kan og hvad jeg vil. Stol du i dag trygt på, at Gud har skabt dig og mig fuldkommet som han ville. Vi er hans brogede børneflokk. Lige så brogede i sjæl og legeme, som børneflokken, der indtager kirken her i dag kl. 14.

Gud har i dåben klædt os ud. Iklædt os. Iklædt os at være hans højtelskede børn. Og over hver enkelt af os, lyder fra evighed og til evighed det, som Gud sagde over Jesus i hans dåb: ”Du er mit elskede barn, i dig har jeg fundet velbehag”. Amen.

Camilla Cedermann

Sognepræst, Brøndbyøster Kirke

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke, Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvigskforum.dk/Søndagslæsning
– her kan du også
tilmelde dig det
elektroniske nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Vartov – Farvergade 27
1463 København K
vartov@vartov.dk

Salmer (Den Danske Salmebog):

Nr. 750: Nu titte til hinanden

Nr. 504: O Gud vi falder dig til fode

Nr. 142: Kom, følg i ånden med

Nr. 192: Hil dig frelser og forsoner

Nr. 441: Alle mine kilder

Nr. 471: O glædelig dag

Nr. 41: Lille Guds barn, hvad skader dig?